

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 103/17
Luxemburg, 20 septembrie 2017

Hotărârea în cauza C-186/16
Ruxandra Paula Andriciuc și alții/Banca Românească SA

În cazul în care o instituție financiară acordă un împrumut încheiat în monedă străină, aceasta trebuie să furnizeze împrumutului informații suficiente pentru a-i permite să adopte o decizie prudentă și în cunoștință de cauză

Astfel, profesionistul trebuie să comunice consumatorului vizat orice informație pertinentă care îi permite acestuia să evalueze consecințele economice ale unei clauze asupra obligațiilor sale financiare

În anii 2007 și 2008, doamna Ruxandra Paula Andriciuc și alte persoane, care, în această perioadă, își primeau veniturile în lei românești (RON), au contractat cu banca română Banca Românească împrumuturi încheiate în franci elvețieni (CHF) în vederea achiziționării unor imobile, a refinanțării altor credite sau a satisfacerii unor nevoi personale.

Potrivit contractelor de împrumut încheiate între părți, împrumutații erau obligați să ramburseze ratele lunare ale creditelor în CHF și au acceptat să își asume riscul legat de fluctuațiile eventuale ale cursului de schimb al RON în raport cu CHF.

Ulterior cursul de schimb valutar în cauză s-a schimbat în mod semnificativ în detrimentul împrumutaților. Aceștia au sesizat instanțele române pentru a se constata că, în conformitate cu prevederile unei directive a Uniunii¹, clauza potrivit căreia creditul trebuie restituit în CHF fără a se lua în considerare eventuala pierdere care poate fi cauzată împrumutaților în considerarea riscului de schimb valutar, constituie o clauză abuzivă, care nu creează obligații în sarcina lor. Împrumutații afirmă printre altele că, la încheierea contractelor, banca și-a prezentat produsul în mod părtinitor, evidențiind numai beneficiile pe care împrumutații le-ar putea obține în urma contractelor, fără să precizeze riscurile potențiale, precum și probabilitatea realizării lor. În opinia împrumutaților, în lumina acestei practici a băncii, clauza în litigiu trebuie să fie considerată ca fiind abuzivă.

În acest context, Curtea de Apel Oradea (România) solicită Curții de Justiție să se pronunțe cu privire la întinderea obligației băncii de a informa clienții cu privire la riscul de schimb valutar legat de împrumuturile încheiate în monedă străină.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea constată că clauza în discuție face parte din obiectul principal al contractului de împrumut, astfel încât caracterul abuziv al acesteia poate fi examinat în raport cu directiva numai în cazul în care nu a fost exprimată în mod clar și inteligibil. Astfel, obligația de rambursare a unui credit într-o anumită monedă constituie un element esențial al contractului de împrumut, dat fiind că nu privește o modalitate accesorie de plată, ci natura însăși a obligației debitorului.

În această privință, Curtea amintește că cerința potrivit căreia o clauză contractuală trebuie redactată în mod clar și inteligibil impune și ca contractul să expună în mod transparent funcționarea concretă a mecanismului la care se referă clauza respectivă. Eventual, contractul trebuie de asemenea să evidențieze relația dintre acest mecanism și cel prevăzut prin alte clauze, astfel încât **consumatorul să fie în măsură să evalueze, pe baza unor criterii precise și**

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

inteligibile, consecințele economice care rezultă în ceea ce îl privește. Această chestiune trebuie examinată de instanța română având în vedere ansamblul elementelor de fapt pertinente, printre care se numără **publicitatea și informațiile furnizate de împrumutător** în cadrul negocierii unui contract de împrumut.

Mai precis, revine instanței naționale obligația să verifice dacă **consumatorul a fost informat cu privire la toate elementele care pot avea un efect asupra întinderii obligației sale și care îi permit acestuia să evalueze costul total al împrumutului său.**

În acest context, Curtea precizează că **instituțiile financiare trebuie să furnizeze împrumutaților informații suficiente pentru a le permite să adopte decizii prudente și în cunoștință de cauză.** Astfel, **aceste informații trebuie să privească nu numai posibilitatea aprecierii sau a deprecierei valutei în care a fost contractat împrumutul, ci și impactul pe care fluctuațiile cursului de schimb valutar și o majorare a ratei dobânzii la împrumuturile în moneda străină îl au asupra ratelor împrumutului.**

Astfel, pe de o parte, împrumutatul trebuie să fie clar informat cu privire la faptul că, prin încheierea unui contract de împrumut într-o monedă străină, se expune unui risc de schimb valutar pe care îi va fi, eventual, dificil din punct de vedere economic să și-l asume în cazul devalorizării monedei în care își primește veniturile. Pe de altă parte, **instituția bancară trebuie să prezinte** posibilele variații ale cursurilor de schimb valutar și **riscurile inerente contractării unui împrumut în monedă străină**, în special în ipoteza în care consumatorul împrumutat nu își primește veniturile în respectiva monedă.

În final, Curtea subliniază că în ipoteza în care instituția bancară nu și-a îndeplinit aceste obligații și, în consecință, se poate examina caracterul abuziv al clauzei în litigiu, revine instanței naționale sarcina să evalueze, pe de o parte, posibila nerespectare de către bancă a cerinței de bună-credință și, pe de altă parte, existența unui eventual dezechilibru semnificativ între părțile contractului. Această evaluare trebuie efectuată în raport cu momentul încheierii contractului în discuție și ținând seama în special de expertiza și de cunoștințele băncii în ceea ce privește posibilele variații ale cursurilor de schimb valutar și riscurile inerente contractării unui împrumut în monedă străină. În acest sens, Curtea subliniază că o clauză contractuală poate implica un dezechilibru între părți care să nu se manifeste decât în cursul executării contractului.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106